

КЛАСИЧНІ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ

УДК 811.124'37

DOI <https://doi.org/10.52726/as.humanities/2025.1.4>

О. А. НИКОЛАЄНКО

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри мовної підготовки,

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця, м. Київ, Україна

Електронна пошта: onikolayenko@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0001-7946-784X>

І. В. ВОЙЧИШИН

студент II курсу фармацевтичного факультету,

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця, м. Київ, Україна

Електронна пошта: ivanvoichishin@gmail.com

<http://orcid.org/0009-0008-1807-1532>

НАЗВИ ПРОТИПУХЛИННИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ВІТЧИЗНЯНИХ ТА ЗАКОРДОННИХ ВИРОБНИКІВ: ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНИЙ АСПЕКТ

Актуальність роботи зумовлена необхідністю стандартизації та уніфікації назв лікарських засобів протипухлинної дії, що вимагає аналізу лексико-семантичних стратегій як вітчизняних, так і закордонних виробників. Метою дослідження є виявити певні закономірності при утворенні назв фармацевтичних засобів та прослідкувати взаємозв'язок між складом препарату, його назвою та лікувальним ефектом. При цьому були використані наступні методи: методи аналізу та синтезу при теоретичному аналізі наукових праць, порівняння та узагальнення – при аналізі назв препаратів та наявних у них фармацевтичних частотних відрізків. Дослідження здійснено на основі аналізу 52 назв протипухлинних лікарських засобів. Усі назви було поділено на чотири групи. До першої групи віднесено назви, у яких є частотний відрізок вказує на наявність алкалоїдів. Другу групу складають назви, у яких фармацевтичний відрізок вказує на тривіальний хімічний компонент. Третя група – це назви з відрізками, що вказують на терапевтичний ефект. До четвертої групи належать назви, морфеми яких не несуть інформації ні про функціональну групу, ні про хімічний склад (не мають прямого відношення до медицини та фармакології). Аналіз показав, що більшість назв утворені за допомогою фармацевтичних частотних відрізків, які вказують на хімічний склад препарату або його терапевтичний ефект. Найчисельнішою є третя група назв лікарських засобів. Такі назви побудовано шляхом поєднання різних терміноелементів – кореневих морфем латинського чи грецького походження, назв хімічних компонентів. Слід зазначити, що до складу більшості назв входять морфеми із вищезазначених мов – це назви рослин, які є у складі препаратів, а також греко-латинські терміноелементи, що вказують на пухлину чи її руйнування, але подекуди вживаються також терміноелементи із англійської мови. Тобто можемо стверджувати, що при утворенні назв препаратів протипухлинної дії, найбільш продуктивними є греко-латинські терміноелементи, а також лексика англійської мови.

Ключові слова: лікарський засіб, протипухлинний препарат, терапевтичний ефект, фармацевтичний частотний відрізок, алкалоїд.

Постановка проблеми. У сучасних умовах стрімкого зростання онкологічних захворювань особливу увагу привертає розробка нових протипухлинних лікарських засобів. Важливу роль у цьому процесі відіграє найменування лікарських препаратів, яке повинно відповідати міжнародним стандартам, бути зрозумілим для фахівців і споживачів. При створенні назви препаратів фармацевтичні

компанії доволі часто використовують корені або інші морфеми із назв рослин латинською мовою, сталі фармацевтичні частотні відрізки та інші засоби стислої передачі інформації. Такі формотворчі елементи несуть інформацію про основні чи допоміжні компоненти, які входять до складу лікарського засобу, чи його терапевтичну дію. Актуальність дослідження полягає у виявленні лексико-семантичних осо-

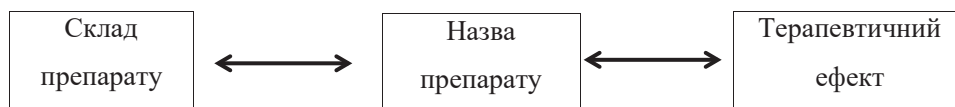
бливостей при утворенні назв препаратів протипухлинної дії, частотності вживання у них тих чи інших морфем. Такий аналіз відобразить основні принципи та алгоритми, які використовуються при утворенні назв лікарських засобів протипухлинної дії, що сприятиме уніфікації словотвірних моделей назв фармацевтичних препаратів, їх стандартизації. Це сприятиме у свою чергу оптимізації комунікації між виробниками, медичними працівниками та пацієнтами й підтримуватиме позитивний імідж фармацевтичних компаній.

Аналіз досліджень. Дослідженням різних аспектів назв фармацевтичних препаратів займалися як вітчизняні, так і зарубіжні науковці. Наприклад, назви гомеопатичних комбінованих засобів вітчизняних виробників аналізувалися у працях Савіної В. [Савіна],

Медвідь О. розглядала англomовні номінації лікарських засобів [Медвідь], орфографічний аналіз назв та паронімію вивчала Решетар Є. [Решетар], дослідженням номенклатури лікарських засобів займалась Світлична Є. [Світлична] тощо. Зарубіжні учені при аналізі медичних препаратів насамперед описували їх дію, склад та ефективність, побічно згадуючи про формування назви [Furr, МакЕлрой, Gach-Janczak].

Об'єктом нашого дослідження є сучасна фармацевтична номенклатура, предметом – запатентовані назви онкологічних лікарських препаратів.

Метою статті є виявити певні закономірності при утворенні назв протипухлинних лікарських засобів, шляхи передачі інформації між наступними ланками:

Для здійснення відповідної мети було поставлено наступні завдання:

- проведення етимологічного аналізу назв протипухлинного характеру;
- класифікація назв онкологічних препаратів відповідно до значення;
- визначення закономірностей утворення досліджуваних назв.

Дослідження здійснено на основі аналізу 52 назв фармацевтичних препаратів для лікування онкологічних захворювань. Назви було відібрано довільно із довідника лікарських засобів Компендіум, починаючи із найпопулярніших за пошуком [Компендіум].

При здійсненні дослідження були використані наступні **методи**: методи аналізу та синтезу при теоретичному аналізі наукових праць, порівняння та узагальнення – при аналізі назв препаратів та наявних у них фармацевтичних частотних відрізків.

Виклад основного матеріалу. На сьогодні одним із основних завдань науковців-фармацевтів є винайдення дієвого протипухлинного препарату, який провокує найменшу кількість побічних реакцій зі сторони організму та має точний ефект, спрямований конкретно на пухлину. Виконуючи дослідження у даному

напрямку, постає завдання надати ємнісну зрозумілу назву препарату, яка б коротко описала його дію чи склад. Дослідивши 52 фармацевтичні назви сучасних протипухлинних лікарських засобів, можемо класифікувати усі назви за 4 категоріями: а) назви, у яких є частотний відрізок, що вказує на наявність алкалоїдів (протираковий потенціал алкалоїдів досліджено у колективній праці китайських вчених [Juntao Song]); б) назви, у яких вказано відрізок, що вказує на тривіальний хімічний компонент; в) назви з відрізками, що вказують на терапевтичний ефект; г) назви, які не мають інформації ні про функціональну групу, ні про хімічний склад (не мають прямого відношення до медицини та фармакології).

Назви, у яких є частотний відрізок, що вказує на наявність алкалоїдів:

1. Топотекан (лат. Topotecan) – протипухлинний цитостатичний препарат на основі алкалоїда камптотецина, який отримують із сировини рослини камптотеки гострої (лат. *Camptotheca acuminata*). Назва роду *Camptotheca* походить від грецького *campto*, що означає зігнутий або вигнутий, і *theca* – футляр. Морфема *-top-* є похідною від грецького слова *topos* – місце, площа або регіон [Бойко]. Озна-

йомившись із фармакологічною дією даного препарату, знаходимо чітку аналогію між дією препарату та його назвою: корінь слова *-thes-* сигналізує про наявність алкалоїда камптотецина (від камптотеки гострої), грецький корінь *top-* характеризує місцеву дію лікарського засобу (виключно на онкогенні клітини).

2. Паклітаксел (лат. Paclitaxelum) – цитостатичний протипухлинний препарат, є одним із найбільш розповсюджених антионкогенних засобів на рослинній основі. Спочатку може здатися, що назва препарату на пряму пов'язана лише з тривіальною назвою діючої речовини, що є однойменною. Проте, досліджуючи походження кожної морфеми цього терміну можна повністю розібратися чому цей препарат має саме таку назву. Отримують сильнодіючий алкалоїд із кори коротколистого тису (лат. *Taxus brevifolia*) [МакЕлрой]. Етимологія ботанічної латинської назви цієї рослини повністю недосліджена науковцями, проте за деякими припущеннями цей вид отримав таку назву від скіфського опису плодів рослини *taxša* – тікати, бігти, оскільки плід вважався отруйним [Wiktionary]. Отже, використання кореня *-tax-* у фармацевтичній назві препарату зумовлено наявністю алкалоїда, отриманого із однойменної рослини. Відрізок *-rac-* вказує на англійську назву тихоокеанського тису і має значення «шматок», *li* – буквосполучення, отримане із латинської ботанічної назви: *brevifo-li-a*. Отже, назва утворилася шляхом поєднання коренів з англійської та латинської назв лікарської рослини.

3. Онковін (лат. Oncovin) – ефективний лікарський засіб, який використовують при лікуванні лейкемії та лейкоми. На його терапевтичну дію вказує грецька основа *-onc-* (пухлина), морфема *-vin-* походить від назви рослини сировини вінкрістину, що отримують із рожевого барвінку (лат. *Vinca Rosae*) [Ravina : 157]. Отже, назва препарату характеризує його терапевтичну дію та вказує на наявність сполуки алкалоїдної природи.

4. Вінкрістин (лат. Vincristinum) – інша назва препарату Онковін. Також містить відрізок *-vin-* (від лат. *Vinca Rosae*) та відрізок *-rist-*, що означає «зв'язувати». У фармакологічній дії препарату зазначається, що даний лікарський засіб зв'язується з білками тубуліна, тим самим

викликаючи передчасний апоптоз клітини. [Gach-Janczak : 8]

5. Етопозид чи теніпозид (лат. *Etoposidum seu Teniposidum*) – синтетичний протипухлинний засіб, що утримує ракові клітини в метафізі, на основі активного компонента подофіллотоксину, що виділений з кореня *Podophyllum peltatum* (грец. *-pod-* стопа, *phyll* – листок) – подофіл щитковидний [Gach-Janczak : 2]. Компонент *-et-* (ethyl) вказує на наявність етилового радикала в хімічній сполуці, а *-ten-* від *thiophen* – наявність тіофенового кільця в структурі молекули. Тобто зазначені частотні відрізки вказують на хімічний склад препаратів.

Також до цієї категорії можна віднести назви препаратів Амігдалин (від лат. *Amygdalum* – мигдаль), Боліголін (від лат. *Conium maculatum* – болиголов плямистий), Доцетаксел (від лат. *Taxus brevifolia* – тихоокеанський тис), Іринотекан (від лат. *Camptotheca acuminata* – камптотека гостра), Бетуліну екстракт від (лат. *Betula* – береза), Босулфан (від лат. *Bousigonia angustifolia* – бузигонія широколиста).

Назви, у яких вказано відрізок, що вказує на тривіальний хімічний компонент:

1. Тамоксифен (лат. *Tamoxifenum*) – лікарський засіб, що застосовується для лікування раку молочної залози. В назві препарату прослідковується вказівка на хімічний склад молекули, що є діючою речовиною – Транс-амінокси-фенол [Furr].

До цієї групи також можна віднести наступні препарати: Капсидин (діюча речовина – капецитабін), Бікалутамід (описання хімічної структури молекули діючої речовини), Цисплатин (наявність іону платини у сполуці), Карбоплатин (наявність іону платини), Гідроксикарбамід, Меркаптопурин (наявність сірки та похідний пурина), Фторурацил (наявність фтору та азотистої основи урацилу), Треосульфат (наявність сірки), Дакарбазин (наявність карбону та нітрогену), Метотрексат (наявність метилових радикалів та птеридинових похідних), Стрікарб (наявність карбону), Оксаліплатин (наявність іону платини), Метортрит (наявність метилових радикалів).

Назви з фармацевтичними відрізками, що вказують на терапевтичний ефект:

1. Сарколізин (лат. *Sarcolisinum*) – синтетичний цитостатичний антипухлинний пре-

парат, в назві якого є фармацевтичні частотні відрізки: грец. *sarc-* – м'ясо, плоть, який вказує на терапевтичну дію лікування злоякісних пухлин, та грец. *-lysin* – розділення, руйнування, що вказує на звільнення від чого-небудь. Буквально «той, що руйнує плоть (пухлину)».

2. Мелфалан (лат. *Melphalanum*) – друга назва препарату Сарколізин.

Відрізок *-mel-* є складовою терміну, що називає хворобу, проти якої цей препарат застосовують, – меланома (від грец. *melan* – чорний). Морфема *-phalan-* є похідною від давньогрецького слова «*phalanx*», що описувало античний військовий підрозділ, тобто боротьбу. Отже, буквально у назві препарату відображено значення «боротьба проти меланоми».

3. Гемцитабін (лат. *Gemcitabinum*) – протипухлинний лікарський засіб, що має цитотоксичну дію. Назва препарату вказує на вплив на клітини крові (від грец. *gem (haem)* – кров та *cit (cyt)* – клітина), морфема *-bin-* (від лат. *binus*) означає «двожкий», оскільки спочатку цей препарат досліджувався як противірусний, а згодом з'ясувалось, що він здатен пригнічувати клітини лейкемії [Sneider : 259].

4. Лейпрорелін (лат. *Leuprorelinum*) – синтетичний лікарський препарат, що застосовується для лікування гормонозалежного раку. Назва препарату вказує на проліферацію білих клітин крові. Утворена від грец. *leu* – білий, латинського префікса *pro-* – для, компонента *-relin* (від англ. *releasing* – вивільнення), що вказує на зв'язок із рилізінг-гормонами).

До цієї групи також можна віднести наступні препарати: Гліозомід (від грец. *gloios* – клей, що вказує на вплив на гліальну тканину), Аденорм (від грец. *aden-* – залоза та лат. *-norm* – нормалізація функції) Мітотаксин – препарат пригнічує мітоз клітин (від грец. *mitos* – нитка та *-tox-* – отрута), Мієлосан (від грец. *myel-* – кістковий мозок) Онкаспар (від грец. *-onc-* – пухлина), Бортезоміб (частотний відрізок *-zomib* вказує на інгібітор протеасом), Ондансетрон (частотний відрізок *-setron* – антагоніст рецепторів серотоніну), Золадекс (частотний відрізок *-zola* – інгібітор біосинтезу лейкотриєнів), Летрозол (частотний відрізок *-rozole* – інгібітор ароматази), Глівек (від англ. *glee* – радість, полегшення та лат. *-vec (vector)* – напрямок дії, переносник), Семустин, Німустин, Ранімустин, Кармустин,

Галамустин (частотний відрізок *-mustin* вказує на антинеопластичні властивості препарату).

Назви препаратів з частотними відрізками, які не мають прямого відношення до медицини чи фармації:

1. Фемара (лат. *Femara*) – препарат використовується для лікування раку молочної залози (від лат. *femina* – жінка);

2. Доксорубіцин (лат. *Doxorubicinum*) – протипухлинний препарат від лейкозу. Містить морфему *-rub-*, що походить від лат. *ruber* – червоний.

До цієї групи також можна віднести наступні препарати Неопакс, Копаксон (від лат. *pax* – спокій), Лансурф (від лат. *longus* – довгий, *surgo* – вставати, прокидатися, адже цей препарат статистично подовжує життя хворих на значний проміжок часу), Алексан (від грец. *alexan* – захисник людей), комерційна назва препарату Тайверб (від лат. *verbum* – слово) [Бойко 2012], який відомий під іншою назвою – Лептиніб, де *-tinib* вказує на інгібітор тироксинази [Stem Book : 274].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Підсумовуючи зазначене вище, можемо сказати, що для досягнення найбільш точного подання короткого опису препарату через його назву представники фармацевтичних компаній використовують не лише суто тривіальну назву хімічної речовини, але й передають іншу інформацію завдяки використанню латинських, грецьких морфем та терміноелементів із англійської мови, латинських ботаничних назв, частотних фармацевтичних відрізків, які вказують на терапевтичний ефект. Також використовуються морфемі давньогрецького та латинського походження, які не мають жодного відношення до фармацевтики, проте точно описують саме дію препарату та процеси, які він зумовлює в організмі. Із 52 досліджених назв препаратів прослідковуємо, що найчастіше при утворенні назв протипухлинних препаратів використовують частотні відрізки, що вказують на терапевтичний ефект – 37% назв. Наступними за чисельністю є препарати, в назві яких міститься інформація про хімічний склад діючої речовини – 27%. Препарати із назвою рослинної сировини, що входить до їх складу, становлять 21% (це ті, що мають у своєму складі алкалоїди напівсинтетичного шляху

отримання); ті, що містять у назві відрізки, які не мають прямого відношення до медицини чи фармацевтики – 15%. Для найбільш точної передачі фахової інформації через назву лікарського засобу використовують комбінування різних методів – основоскладання, префіксація та суфіксація. Найбільш продуктивними для

утворення назв препаратів є морфеми латинської та давньогрецької мов.

Дослідження назв протипухлинних лікарських засобів відкриває перспективи для розробки рекомендацій щодо створення нових назв, оптимізації їх перекладу та адаптації для локальних ринків.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бойко Н., Миронова В. Українсько-давньогрецько-латинський словник. 2-ге вид., допов. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2012. 271 с.
2. Компендіум 2019 – лікарські препарати / за ред. В. М. Коваленка. Київ: МОПІОН, 2019. 2480 с. URL: <https://compendium.com.ua/uk/about/> (дата звернення: 15.01.2025).
3. Медвідь О., Вашист К., Стеценко О. Структурно-прагматичні патерни англomовних номінацій лікарських засобів. *Наукові записки. Серія «Філологічні науки»*. 2020. Вип. 178. С. 273-280.
4. Решетар Є. М. Орфографічний аналіз та вивчення паронімічної близькості найменувань лікарських препаратів в Україні. Ужгород, 2024. 59 с.
5. Савіна В. В. Аналіз назв гомеопатичних комбінованих засобів українських виробників. *Застосування інноваційних технологій та методів навчання при викладанні фундаментальних та мовних дисциплін у вишах*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, м. Харків, 16 березня 2023 р. Харків: НФаУ, 2023. С. 50–54. URL: <https://repo.knmu.edu.ua/items/0e01e937-c94f-4613-bdf2-ad47ede88439> (дата звернення: 08.02.2025).
6. Світлична Є. І. До проблеми синонімії у номенклатурі лікарських засобів: історичний аспект. *Культура, свідомість, мова в інформаційному суспільстві*: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (19-20 квітня 2007 р., м. Харків). Харків: Вид-во НФаУ, 2007. С. 167-179.
7. Furr B. J., Jordan V. C. The pharmacology and clinical uses of tamoxifen. *Pharmacology & Therapeutics*. 1984. Vol. 25, No. 2. P. 127-205.
8. Gach-Janczak K., Drogosz-Stachowicz J., Janecka A., Wtorek K., Mirowski M. Historical Perspective and Current Trends in Anticancer Drug Development. *Cancers (Basel)*. 2024. Vol. 16, №. 10. P. 1878.
9. McElroy, Christopher and Stefan Jennewein. *Taxol Biosynthesis and Production: From Forests to Fermenters*. Switzerland: Springer, 2018. P. 145-185.
10. Ravina E. *The evolution of drug discovery: from traditional medicines to modern drugs*. 1st ed. Weinheim: Wiley-VCH, 2011. 528 p.
11. Sneader W. *Drug discovery: a history*. New York: Wiley, 2005. 480 p. URL: <https://books.google.com.ua/books?id=jglFsz5EJR8C> (дата звернення: 15.01.2025).
12. Song J., Zhang B., Li M., Zhang J. The current scenario of naturally occurring indole alkaloids with anticancer potential // *Fitoterapia*. 2023. Vol. 165. P. 105430.
13. The use of stems in the selection of International Nonproprietary Names (INN) for pharmaceutical substances (Stem book 2018) [Електронний ресурс]. URL: [https://cdn.who.int/media/docs/default-source/international-nonproprietary-names-\(inn\)/stembook-2018.pdf](https://cdn.who.int/media/docs/default-source/international-nonproprietary-names-(inn)/stembook-2018.pdf) (дата звернення: 08.02.2025).
14. Wiktionary. The free dictionary [Електронний ресурс]. URL: https://en.wiktionary.org/wiki/Wiktionary:Main_Page (дата звернення: 15.01.2025).

REFERENCES

1. Boyko, N., & Myronova, V. (2012). *Ukrainian-davniogreetsko-latynskyi slovnyk* (2nd ed.). Kyiv: Vydavnycho-polihrafichnyi tsentr "Kyivskyi universytet."
2. Kovalenko, V. M. (Ed.). (2019). *Compendium 2019 – likarski preparaty*. Kyiv: Morion. Retrieved from <https://compendium.com.ua/uk/about/>
3. Medvid, O., Vashyst, K., & Stetsenko, O. (2020). *Strukturno-prahmatychni paterny anhlomovnykh nominatsii likarskykh zasobiv*. *Naukovi zapysky. Serii "Filolohichni nauky,"* 178, 273–280. DOI: <https://doi.org/10.36550/2522-4077.2020.187.43>
4. Reshetar, Ye. M. (2024). *Orfohrafichnyi analiz ta vyvchennia paronimichnoi blyzkosti naimenuvan likarskykh preparativ v Ukraini* (Unpublished master's thesis). Uzhhorod, Ukraine.
5. Savina, V. V. (2023). *Analiz nazv homeopatychnykh kombinovanykh zasobiv ukrainskykh vyrobnykiv*. In *Zastosuvannia innovatsiinykh tekhnolohii ta metodiv navchannia pry vykladanni fundamentalnykh ta movnykh dystsyplin u vyshakh: Materialy vseukrainskoi naukovo-praktychnoi internet-konferentsii* (pp. 50–54). Kharkiv: NFAU. Retrieved from <https://repo.knmu.edu.ua/items/0e01e937-c94f-4613-bdf2-ad47ede88439>

6. Svitlychna, Ye. I. (2007). Do problemy sinonimii u nomenklaturi likarśkykh zasobiv: Istorychnyi aspekt. In *Kultura, svidomist, mova v informatsiinomu suspilstvi: Materialy Vseukr. nauk.-prakt. konf.* (pp. 167–179). Kharkiv: Vyd-vo NFAU.
7. Furr, B. J., & Jordan, V. C. (1984). The pharmacology and clinical uses of tamoxifen. *Pharmacology & Therapeutics*, 25(2), 127–205. DOI: [https://doi.org/10.1016/0163-7258\(84\)90043-3](https://doi.org/10.1016/0163-7258(84)90043-3)
8. Gach-Janczak, K., Drogosz-Stachowicz, J., Janecka, A., Wtorek, K., & Mirowski, M. (2024). Historical perspective and current trends in anticancer drug development. *Cancers (Basel)*, 16(10), 1878. DOI: <https://doi.org/10.3390/cancers16101878>
9. McElroy, C., & Jennewein, S. (2018). *Taxol Biosynthesis and Production: From Forests to Fermenters*. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-319-67903-7_7
10. Ravina, E. (2011). *The evolution of drug discovery: From traditional medicines to modern drugs* (1st ed.). Weinheim: Wiley-VCH.
11. Sneader, W. (2005). *Drug discovery: A history*. New York: Wiley.
12. Song, J., Zhang, B., Li, M., & Zhang, J. (2023). The current scenario of naturally occurring indole alkaloids with anticancer potential. *Fitoterapia*, 165, 105430. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.fitote.2023.105430>
13. WHO. (2018). *The use of stems in the selection of International Nonproprietary Names (INN) for pharmaceutical substances (Stem book 2018)* [Online document]. Retrieved from [https://cdn.who.int/media/docs/default-source/international-nonproprietary-names-\(inn\)/stembook-2018.pdf](https://cdn.who.int/media/docs/default-source/international-nonproprietary-names-(inn)/stembook-2018.pdf)
14. Wiktionary. (n.d.). *The free dictionary*. Retrieved from https://en.wiktionary.org/wiki/Wiktionary:Main_Page

O. A. NIKOLAIENKO

*Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Senior Lecturer at the Department of Language Studies,
Bogomolets National Medical University, Kyiv, Ukraine
E-mail: onikolayenko@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0001-7946-784X>*

I. V. VOICHYSHYN

*2nd-year Student at the Faculty of Pharmacy,
Bogomolets National Medical University, Kyiv, Ukraine
E-mail: ivanvoichishin@gmail.com
<http://orcid.org/0009-0008-1807-1532>*

NAMES OF ANTICANCER DRUGS BY DOMESTIC AND FOREIGN MANUFACTURERS: LEXICAL AND SEMANTIC ASPECTS

The relevance of this study is determined by the need for standardization and unification of the names of antitumor drugs, which requires an analysis of the lexico-semantic strategies employed by both domestic and foreign manufacturers. The purpose of the research is to identify specific patterns in the creation of pharmaceutical names and trace the relationship between the composition of the drug, its name, and its therapeutic effect. The following methods were used: analysis and synthesis for the theoretical examination of scientific works, comparison and generalization for the analysis of drug names and the pharmaceutical word-forming elements present in them. The study was conducted based on an analysis of fifty two names of antitumor drugs. All names were divided into four groups: 1) names containing word-forming elements indicating the presence of alkaloids; 2) names with word-forming elements pointing to a trivial chemical component; 3) names with segments indicating the therapeutic effect; 4) names whose morphemes provide no information about the functional group or chemical composition (i.e., not directly related to medicine or pharmacology). The analysis revealed that the majority of names are formed using pharmaceutical word-forming elements that indicate the chemical composition of the drug or its therapeutic effect. The largest group consists of names in group 3, which are constructed by combining various term elements, including morphemes of Latin or Greek origin, and names of chemical components. It is worth noting that most names include morphemes derived from the aforementioned languages, such as names of plants included in the composition of the drugs, as well as Greek-Latin term elements that refer to tumors or their destruction. However, English term elements are also occasionally used. Therefore, it can be concluded that in the creation of names for antitumor drugs, the most productive elements are Greco-Latin term components and English vocabulary.

Key words: medicament, antitumor drug, therapeutic effect, pharmaceutical word-forming elements, alkaloid.